

Sparsessie Wet Banenafpraak 23 juni 2022

Vorig jaar organiseerde Natuurlijk Inclusief® samen met SAM een aantal workshops over de Wet Banenafpraak. Professionals van gemeenten en UWV uit heel het land namen deel aan deze workshops en brachten een duidelijke behoefte naar voren: praktisch aan de slag met operationele knelpunten en meer verbinding tussen gemeente en UWV.

Daarom organiseerden we op 23 juni jl. een sparsessie waar we vooral op die verbinding ingingen. Want we ontvangen regelmatig signalen dat gemeenten en UWV elkaar moeilijk weten te vinden en beiden het beeld hebben dat de andere partij niet voor samenwerking openstaat.

Ook tijdens de sparsessie kwam dit signaal duidelijk naar voren. Daarom pakten we het volgende knelpunt bij de kop: *“Het onderling delen van informatie (over een kandidaat) verloopt niet goed”*. We volgden een intervisiestructuur om tot de kern van het probleem te komen en beantwoordden daarmee deze vragen:

- Wat is het probleem
- Van wie is het probleem/ wie is de eigenaar
- Wat hebben we nodig voor een oplossing
- Wat staat een oplossing (nu nog) in de weg
- Welke stappen kunnen we morgen al zetten

Wat is het probleem

De deelnemende gemeenten geven aan dat ze geleidelijk in de Wet Banenafpraak zijn gerold. Hierdoor wordt er nog veel ad hoc en op casus niveau ingesprongen en zijn de werkzaamheden weinig gestructureerd. Veel professionals hebben het idee dat casussen ze overkomen en dit kan uitdagende situaties opleveren. Verschillende pilots brengen wel meer kennis aan het licht en ook dragen deze bij aan de samenwerking met o.a. UWV. Samen optrekken rondom een concreet thema helpt, geven de deelnemers aan.

Toch zijn deze pilots niet altijd zaligmakend. De randvoorwaarden voor een goede samenwerking zijn niet altijd aanwezig. Dit speelt bijvoorbeeld vaak op het gebied van uitwisseling van informatie. Gemeenten hebben verschillende manieren waarop zij informatie verkrijgen, bijvoorbeeld wanneer iemand uit de doelgroep ziek is geworden tijdens een periode van werk. De ene gemeente hoort het van de kandidaat zelf, de andere ontvangt een Excel (maar waar komt die vandaan?) en weer een andere gemeente moet letten op de meldingen in Suwinet. Zo komt het zelfs voor dat niet alle kandidaten die worden gemeld bij de gemeente al bekend zijn. Of dat een ziekteperiode pas heel laat wordt doorgegeven.

Ook de informatie die vanuit UWV verkregen wordt, sluit niet altijd aan op de behoefte. UWV en gemeenten hebben een gedeelde verantwoordelijkheid. Toch kan UWV niet altijd de medische informatie delen die een gemeente nodig heeft. Het plan van aanpak dat UWV beschikbaar stelt, biedt vaak te weinig aanknopingspunten. Wanneer het wel ‘kan’ komt dit door de goede band met bijvoorbeeld een arbeidsdeskundige. Op individueel niveau gaat het soms wel goed.

Soms ervaren professionals dat de ketenpartner niet alle benodigde informatie verstrekt. Je kan dan wel het systeem in de gaten houden, maar als het er niet in staat... Dit knelpunt wordt door zowel gemeenten als UWV ervaren. Daarnaast lopen gemeenten er tegenaan dat UWV te maken heeft met een tekort aan verzekeringsartsen. Dit werkt vertragend. Het is voor gemeenten niet altijd duidelijk wat kan en mag. Nu moeten ze wachten tot hun casus aan de beurt is.

De eigenaar van het probleem

Wie is dan eigenaar van dit probleem, vragen we ons af, wanneer informatie-uitwisseling via het systeem onvoldoende werkt?

De deelnemers geven aan dat zij een gedeeld eigenaarschap zien: UWV en gemeenten samen. Maar zowel intern als bij de ketenpartners verschilt het gevoel van eigenaarschap op individueel niveau. Daarom moet er overkoepelend het een en ander geregeld moet worden, anders is het persoonsafhankelijk en dus kwetsbaar. Hiervoor is nodig dat voor iedereen de verantwoordelijkheden duidelijk zijn. Maar is dat wel zo?

Wat is nodig voor een oplossing

- ➔ Alle deelnemers geven aan dat een goede samenwerking van belang is.
- ➔ Daarnaast is het nodig dat alle betrokkenen op de hoogte zijn van de basisafspraken, verantwoordelijkheden en regels en dat zij eigenaarschap ervaren.
- ➔ Op systeemniveau is er mogelijk het e.e.a. te winnen, want hoe kan het dat niet iedereen op dezelfde manier de informatie binnenkrijgt.
- ➔ Verder worden belemmeringen ervaren in het delen van informatie vanwege de AVG. Maar is dit terecht? De ruimte van deze wet kennen, kan helpend zijn.

Wat staat een oplossing in de weg

Veel basiskennis over de banenafpraak mist, zowel bij medewerkers van gemeenten en van UWV. Hier kwamen we tijdens de workshops vorig jaar ook achter en sindsdien werken we er samen hard aan die kennis goed onder de aandacht te brengen.

Idealiter daalt kennis en informatie vanaf een centraal punt neer. In principe gebeurt dit ook. Onder andere de Rijksoverheid en Samen voor de Klant delen informatie en organiseren aanbod om hierover in gesprek te gaan. Toch komt deze informatie niet vanzelfsprekend bij de professionals terecht. Deelnemers geven aan dat zij vaak zelf verantwoordelijk zijn voor het op zoek gaan naar informatie. Sterker nog, het wordt niet van ze gevraagd, ze doen het op eigen initiatief. Dit betekent ook in de weekenden en avonden stukken lezen en actief op zoek gaan naar missende informatie. Nieuwe ontwikkelingen in wet- en regelgeving komt niet bij elke gemeente vanuit beleid bij de uitvoering terecht. In sommige gevallen lukt het beleid niet om een thema bestuurlijk en/of op managementniveau onder de aandacht te brengen.

Het verkrijgen van de juiste informatie is dus niet vanzelfsprekend. En als er kennis ontbreekt en de urgentie niet gevoeld wordt, dan is het makkelijk op lokaal niveau het eigenaarschap niet op te pakken. De vraag of zaken centraal of lokaal belegd moeten worden, is dus niet zo gemakkelijk te beantwoorden. Er is centraal veel informatie beschikbaar (denk aan Samen voor de klant), maar deze landt niet altijd waar het zou moeten. Met lokale inzet en samenwerking is dit misschien te ondervangen en dit is belangrijk om bijvoorbeeld dubbelingen en onduidelijkheden te voorkomen.

Tegelijk kunnen lokale verbindingen kwetsbaar zijn omdat ze afhangen van de onderlinge relaties tussen ketenpartners. Ook verschilt de wil en doorzettingskracht per professional – het maakt uit met wie je te maken hebt. Binnen de eigen organisatie lopen professionals ook tegen muren aan omdat de urgentie niet wordt ervaren of het thema niet goed is belegd. Al met al is het in de dagelijkse praktijk soms lastig werken.

Best practice

Een deelnemer uit de gemeente Pijnacker-Nootdorp geeft aan dat zij in de regio Zuid-Holland Centraal recentelijk zijn gestart met een regionaal casusoverleg. Dit overleg is geïnitieerd door UWV en gaat in op allerlei casuïstiek, uiteraard geanonimiseerd. Doordat arbeidsdeskundigen aansluiten, kan er een link gelegd worden met de benodigde vervolgstappen. Binnen dit overleg merken ze dat zowel bij gemeenten als UWV het eigenaarschap binnen de eigen organisatie verschilt. Ze hopen dat deze verbinding bijdraagt aan een positieve beweging hierin. Beide organisaties laten zo aan elkaar zien dat ze openstaan voor samenwerking en op kleine schaal worden successen geboekt. Iedere deelnemer neemt de verkregen informatie weer terug de eigen organisatie in. Ook collega's die niet structureel deelnemen, kunnen een casus inbrengen. Ze merken nu al dat de professionals die deelnemen aan het overleg elkaar gemakkelijker weten te vinden dan eerder het geval was, ook bij casuïstiek die niet in het overleg aan bod komt.

Vanuit deze sparsessie zijn we geïnteresseerd in dit voorbeeld van een regionaal casusoverleg. Een dergelijk overleg kan ook in andere regio's helpend zijn. Daarom besluiten we de volgende sparsessie aan deze good practice te wijden. We bereiden de sessie met de betreffende regio voor en sluiten concreet af met vervolgstappen.

Welke stappen kunnen we morgen al zetten

We kunnen morgen al stappen zetten om het probleem *“Het onderling delen van informatie (over een kandidaat) verloopt niet goed”* aan te pakken:

1. Beschikbaarheid van (basis)kennis en informatie
 - Ten eerste is het belangrijk dat ieders eigen organisatie bereid is in deze kennis te faciliteren. Hiervoor is nodig dat de urgentie wordt ervaren, de basisafspraken helder zijn en er een duidelijke opdracht ligt.
 - Centrale kennis is beschikbaar. Organiseer binnen de eigen organisatie hoe deze wordt opgehaald, verspreid en (in geval van wet- en regelgeving) geborgd.
2. Uitwisselen van informatie met ketenpartners
 - Ga lokaal met je ketenpartners in gesprek over wat je van elkaar nodig hebt aan informatie en maak duidelijke afspraken.
 - Loop je tegen zaken aan zoals systeem, AVG, wet- en regelgeving? Geef deze signalen door via gijz@natuurlijkinclusief.nl. We verzamelen de input en bespreken deze met beleid.
 - Leer van elkaar – bijvoorbeeld door aan te sluiten bij de sessie over het regionaal casusoverleg.

Op 15 september vindt de volgende sessie plaats. We maken ruimte voor een presentatie van de regio Zuid-Holland Centraal over het regionaal casusoverleg en gaan daarna in gesprek over wat

nodig is dit ook binnen andere regio's te organiseren. Binnenkort kan je je hier via de aanmeldknop op de website van SAM voor aanmelden.

Heb je in de tussentijd vragen over de Wet Banenafpraak, wil je een casus bespreken of heb je behoefte aan een (incompany) workshop? Neem dan contact op met Crystal Ziel via crystal@natuurlijkinclusief.nl of 06-18233493.

Zoals genoemd, gaan we, naast met verbinding, ook praktisch aan de slag met operationele knelpunten. Dit doen we o.a. door het organiseren van een werkconferentie. Deze werkconferentie zal in het teken staan van een aantal operationele uitdagingen waar professionals in de dagelijkse praktijk tegenaan lopen. Simpel gezegd gaan we met een aantal problemen naar binnen en komen we er met een oplossing of oplossingsrichting weer uit. Voor minder doen we het niet.

Deze werkconferentie is primair bedoeld voor uitvoerenden vanuit gemeenten en UWV die te maken hebben met de Wet Banenafpraak. Daarom bereiden we deze conferentie ook graag met jullie voor. Wil je meedenken over, mee organiseren van, meewerken tijdens de werkconferentie Wet Banenafpraak? Of via de maillijst op de hoogte gehouden worden? Laat dit dan weten via gijz@natuurlijkinclusief.nl